

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/447/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212200515
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Angela Čechová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7212200515.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Angely Čechovej a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Jarmily Čabaiovej vo veci žalobcu X. B. W. B., akciová spoločnosť, so sídlom v G., Z. X., IČO: 31 718 922, zast. JUDr. Ernestom Vokálom, advokátom, so sídlom v Prešove, Hlavná 61, proti žalovanej M. L. G. W., nar. XX.X.XXXX, bytom v N., Y. XX, zast. splnomocneným zástupcom R. V. V. Z. W., bytom v N., Z. XXX/X, o zaplatenie 33,- € s prísl., o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku 13C/188/2012-106 z 1.3.2013 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žalobného návrhu o zaplatenie poštovného vo výške 1,80 € a vo výroku o náhrade trov konania.

O d m i e t a odvolanie žalovanej.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 33,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie poštovného vo výške 1,80 € žalobný návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 9.1.2012 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu istinu 33,- €, súdny poplatok 16,50 € a poštovné vo výške 1,80 € a náhradu trov konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalovaná cestovala dopravným prostriedkom žalobcu dňa 20.1.2011 a nevedela sa preukázať platným cestovným lístkom. Uviedol, že v zmysle § 11 až 14 zákona č. 168/1996 Z.z. je povinná zaplatiť úhradu vo výške sto násobku základného cestovného bez príplatku a zliav za každé cestovné bez cestovného lístka. V zmysle § 563 Občianskeho zákonníka je žalovaná povinná zaplatiť úhradu prvého dňa po tom, čo o plnenie žalobca požiadal. Žalovaná svoju povinnosť nespĺnila ani napriek výzve - faktúre, a tak mu vznikol nárok na zaplatenie úhrady a nákladov, ktoré mu s uplatnením tohto nároku vznikli - poštovného za doručenie upomienky. Po vydaní platobného rozkazu a podaní odporu žalovanou, súd vykonal dokazovanie na zistenie skutkového stavu, vec právne posúdil v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka („OZ“), § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 8 ods. 5, § 16 ods. 1 písm. h/, ods. 2 písm. b/, ods. 4 písm. c/, d/ zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovaná dňa 20.1.2011 cestovala ako cestujúca dopravným prostriedkom žalobcu, a to trolejbusovou linkou č. 1, pričom pri vykonávaní kontrole sa nepreukázala kontrolnej pracovníčke platným cestovným lístkom a na svoju obranu uviedla, že nemala dostatok času na označenie cestovného lístka, ktorý mala zakúpený, ale nie je označený. Uviedla, že nie je čiernou pasažierkou, nikdy necestovala „na čierno“, a že keď si označila cestovný lístok pri ceste tam, určite by ho bola označila, najmä keď ho mala zakúpený, aj pri ceste naspäť, lebo nepoužitý cestovný

lístok by jej k ničomu nebol. Pokiaľ sa jedná o časový priestor na označenie cestovného lístka, v konaní mal súd preukázané výpovedami svedkov - kontrolných pracovníkov, že v čase, keď jeden z nich dal pokyn na zablokovanie označených zariadení, žiaden cestujúci nejavil znaky toho, že by si chcel, resp. sa chystal označiť cestovný lístok. Záznamom z palubného počítača dopravného prostriedku trolejbusu č. 1 bolo preukázané, že od otvorenia dverí dopravného prostriedku do ich zatvorenia na zastávke „Dopravný podnik“ ubehlo 12 sekúnd a od zablokovania dverí do zablokovania označených zariadení ubehlo 22 sekúnd, to je minimálne 22 sekúnd mala žalovaná od zatvorenia dverí, prípadne 34 sekúnd od nastúpenia do dopravného prostriedku na to, aby si označila cestovný lístok, resp. aby tak urobil jej spolucestujúci, ktorý ju sprevádzal, keďže si takto zadelili úlohy. V argumentácii žalovanej, že cestovala s batožinou, že mala na rukách rukavice nie je možné prihliadnuť ako k ospravedlňujúcemu liberačnému dôvodu, pre ktorý si nestihla včas označiť cestovný lístok, lebo vychádzajúc z tarify a prepravného poriadku žalobcu, bola povinná bezprostredne, resp. ihneď po nastúpení do vozidla označiť si cestovný lístok. Žalovaná tak neurobila, čím porušila ako Tarifu, tak aj Prepravný poriadok a cestovala s neoznačeným, a teda neplatným cestovným lístkom, čím porušila aj povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 4 písm. c/ a d/ zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, z čoho jej vznikla povinnosť podľa ustanovenia § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z.z. a čl. 1 ods. 6 Tarifa žalobcu zaplatiť žalobcovi prirážku k cestovnému, resp. úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom je vo výške 33,- €. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie poštovného vo výške 1,80 €, ako náklady, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti s uplatnením jeho nároku - doručovaním upomienky žalovanej. Žalobca, ale nepreukázal zaplatenie uplatneného poštovného, preto v tejto časti súd žalobný návrh zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. tak, že v danom prípade dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré prihliadol, považoval zdravotný stav žalovanej, keďže je držiteľkou preukazu ZŤP osoby a ako uplatnila na svoju obranu voči nároku samotnému je onkologickou pacientkou. V súvislosti s jej nepriaznivým zdravotným stavom, súd dôvodne predpokladal i nepriaznivú sociálnu ekonomickú situáciu žalovanej a z toho dôvodu rozhodol v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p..

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, a to proti výroku o zamietnutí žalobného návrhu o zaplatenie poštovného vo výške 1,80 € a vo výroku o náhrade trov konania. Navrhoval napadnutý rozsudok zmeniť vo výroku o zaplatenie poštovného a vo výroku o náhrade trov konania a priznať žalobcovi poštovné a náhradu trov konania tak ako boli uplatnené v žalobe. Žalobca uviedol, že ešte pred podaním žaloby poštou zaslal žalovanej faktúru, ktorú do dnešného dňa žalovaná neuhradila, a preto mu vznikli trovy vo výške poštovného. Faktúra na úhradu dlžnej sumy je zasielaná poštou a poštovné žalobca musí uhradiť. Ak by zo strany žalovanej nedošlo k porušeniu prepravného poriadku a necestovala by bez platného cestovného lístka, nevznikli by žalovanej ani trovy, ktoré sú zákonné a neprevyšujú niekoľkonásobne žalovanú sumu. Poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 3Co/13/2012 zo dňa 29.10.2012, ako aj Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 12Co/23/2011, kde v odôvodnení odvolací súd konštatuje, že nevidí dôvody na krátenie trov konania pri drobných sporoch, aby neplnenie povinnosti vytváralo precedensy na znižovanie povinnosti čiernych pasažierov v súdnom konaní len s poukazom na § 150 ods. 2 O.s.p., že sa jedná o drobný spor. Bolo by v rozpore so všeobecnou morálkou neposťahovať porušenie povinnosti platiť cestovný lístok pri cestovaní mestskou dopravou, a preto v tom nevidel odvolací súd dôvod na znižovanie trov nepriznaním odmeny právneho zástupcovi žalobcu. Dôvodová správa k § 150 ods. 2 O.s.p., ktorá sa týka drobných sporov poukazuje na to, že ak trovy konania niekoľkonásobne prevyšujú predmet sporu, trovy je potrebné priznať iba v časti, alebo vôbec ich nepriznať, pričom predmetom sporu v tomto konaní činí suma 33,- € a trovy konania neprevyšujú niekoľkonásobne žalovanú sumu.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že konaním prepravných kontrolórov sa cítila dotknutá a ich konaním bol spáchaný trestný čin obmedzovania osobnej slobody, pričom poukazovala na články Ústavy Slovenskej republiky a žiadala vec prejednať a rozhodnúť spravodlivo.

Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná prostredníctvom zástupcu, bez odôvodnenia. Uznesením zo 4.6.2013, č.k. 13C/188/2012-123 súd vyzval žalovanú v zmysle § 209 ods. 1 O.s.p.

na doplnenie odvolania, pod následkom odmietnutia odvolania v zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.. Žalovaná v určenej lehote odvolanie nedoplnila.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- c) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania,
- d) to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa odseku 2 cit. ust. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže v posudzovanej veci nejde ani o jeden z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p., za dodržania podmienok podľa § 156 ods. 3 O.s.p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok vo výroku o zamietnutí žalobného návrhu o zaplatenie poštovného vo výške 1,80 € a vo výroku o náhrade trov konania je vecne správny, preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Odvolanie žalovanej odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p., keďže žalovaná na uznesenie súdu zo dňa 4.6.2013, č.k. 13C/188/2013-123 nereagovala a podané odvolanie nedoplnila, aj keď bola poučená v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., § 209 ods. 1 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p..

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosť ktorých poukazuje, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku.

Žalobca v odvolaní neuvádza žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť skutkových, či právnych záverov súdu prvého stupňa. V odvolaní žalobcu uvádza, že ešte pred podaním žaloby poštou zaslal žalovanej faktúru, ktorú do dnešného dňa žalovaná neuhradila, čím žalobcovi vznikli trovy vo výške poštovného, pričom faktúra na úhradu dlžnej sumy je zasielaná poštou a poštovné žalobca musí uhradiť. Žalobca si zrejme dostatočne neuvedomil, že žalobou uplatnený nárok na poštovné 1,80 € odôvodnil zaplatením poštovného za doručenie upomienky (pozri žalobu) a nie za doručenie upomienky žalovanej. Súd prvého stupňa preto správne zisťoval, či žalobca dokladoval zaplatenie poštovného za doručenie UPOMIENKY, a nie za doručenie FAKTÚRY. Keďže doklad o doručovaní upomienky z 10.5.2011 žalovanej prostredníctvom pošty v konaní nepredložil, súd prvého stupňa správne rozhodol, pokiaľ pre nepreukázanie vzniku nároku na poštovné vo výške 1,80 € žalobu v tejto časti zamietol.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (tzv. bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno), ktoré sú v sporovom konaní naplnením prejednávacej zásady stanovuje, že je zásadne vecou účastníka konania tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení; pričom bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno je medzi účastníkmi konania rozdelené v závislosti od toho, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu. Teda účastník je povinný navrhnúť dôkazy na preukázanie tých právne významných skutočností, ohľadom ktorých má bremeno tvrdenia. Dôkazným bremenom sa tak rozumie procesná zodpovednosť účastníka za to, že počas konania vykonanými dôkazmi neboli preukázané jeho tvrdenia. Tvrdenie žalobcu o doručení upomienky poštou nebolo preukázané, preto muselo byť rozhodnuté v jeho neprospech o nároku na zaplatenie poštovného 1,80 €.

Ani námietky žalobcu smerujúce proti výroku o náhrade trov konania neobstoja, lebo súd o náhrade trov konania nerozhodol v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. ako to uvádza žalobca v podanom odvolaní, ale v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p..

Podľa ustálenej súdnej praxe aj v prípade, ak sú dané predpoklady pre použitie § 142 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie o trovách konania podľa všeobecných zásad náhrady trov konania, súd nemusí náhradu trov konania účastníkovi, ktorý má vo veci úspech priznať, ak dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov podľa § 150 ods. 1 O.s.p.. Aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, v ktorých ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov nejavilo ako tvrdosť voči účastníkovi a neodporovalo dobrým mravom. Výnimočnosť veci môže spočívať v okolnostiach prípadu, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov, v osobných, majetkových a zárobkových pomeroch účastníka, koho by podľa všeobecného ustanovenia stíhala povinnosť nahradiť trovy konania, pričom je nutné zohľadniť aj dopad takého rozhodnutia najmä na majetkové pomery účastníka, ktorý by inak mal nárok na náhradu trov konania. Okrem toho pri skúmaní danosti dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vzťahu k určitému konaniu treba zohľadniť aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu nároku na súde, ako aj ich postoj v konaní, najmä tiež okolnosti, či účastník ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril (§ 150 ods. 1 O.s.p.). Súd vo svojom rozhodnutí o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. majúc za to, že v danom prípade sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré prihliadol, a to predovšetkým na zdravotný stav žalovanej, ktorá je držiteľkou preukazu ZŤP osoby a je onkologickou pacientkou a v súvislosti s jej nepriaznivým zdravotným stavom je možné dôvodne predpokladať i nepriaznivú sociálno - ekonomickú situáciu. V danom prípade dôvody výnimočnosti veci spočívali v okolnostiach na strane žalovanej, a to v jej osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, na ktoré súd prihliadol ako na dôvody hodné osobitného zreteľa a podľa § 150 ods. 1 O.s.p. správne rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, aj keď by ináč prichádzala do úvahy aplikácia § 142 ods. 1 O.s.p. a úspech žalobcu v tomto konaní.

O trovách odvolacieho konania nebolo potrebné rozhodnúť, lebo účastníci nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.